ದಲಿತ-ಬಂಡಾಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪುನರಾವಲೋಕನ

ಸಂಪಾದಕರು

ಡಾ. ಶಿವಲಿಂಗಪ್ಪ ಆಯ್. ಭಂಡಾರಿ

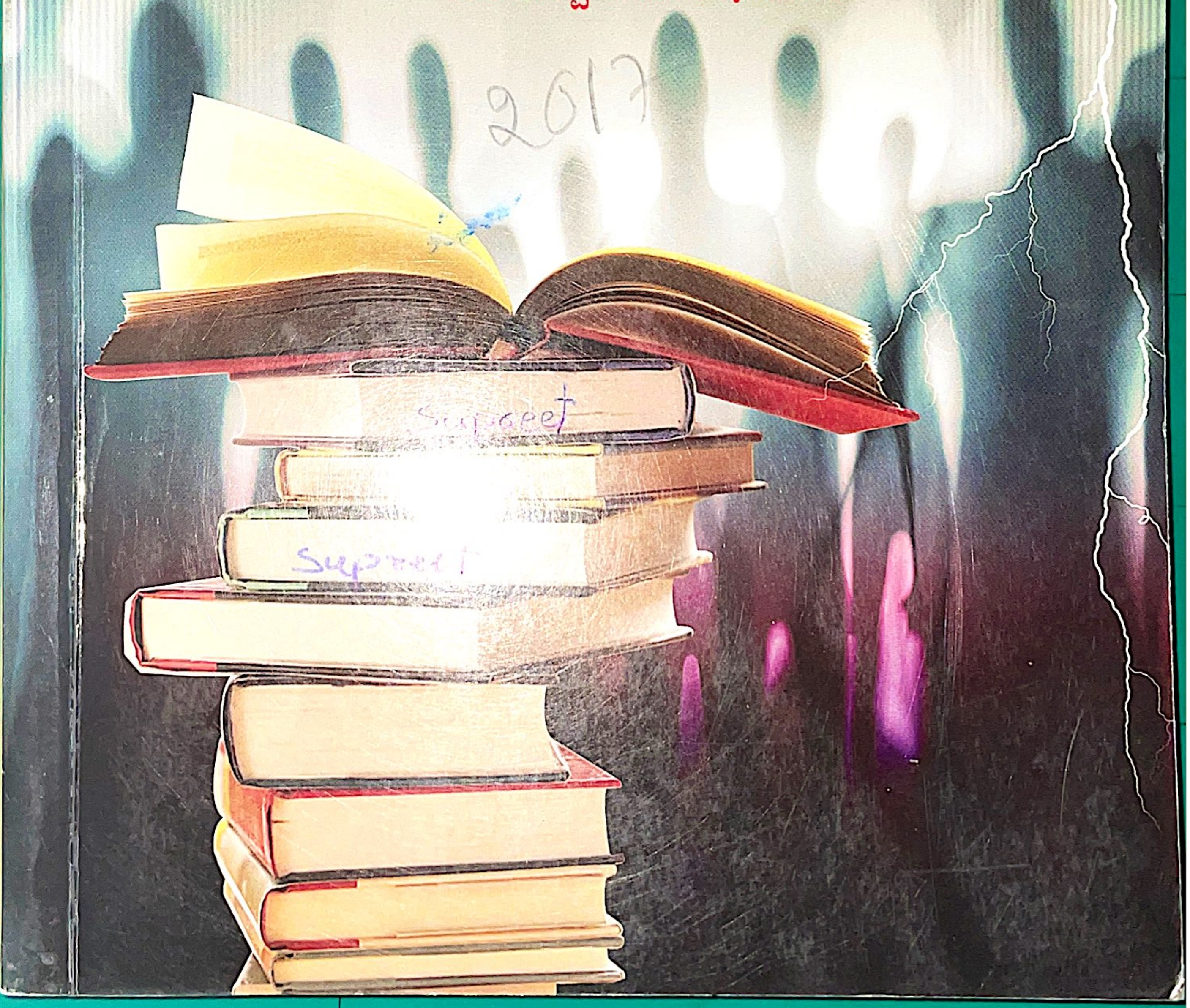

Dalita-Bandaya Sahitya: Punaravlokan

Edited by: **Dr. Shivalingappa I. Bhandari**
Asst.Professor, Department of Kannda
G.P.Porwal Arts, Commerce and V.V.Salimath Science College and Bhaskaracharya-II P.G. Study Centre, Sindagi Dist. Vijayapur
Ph : 08488-221244, e-mail:gppprincipal@gmail.com
website : www.gppprincipalsindagi.in

Published by:
G.P.Porwal Arts, Commerce and V.V.Salimath Science College and Bhaskaracharya-II P.G. Study Centre, Sindagi Dist. Vijayapur

ಸಂಪಾದಕರು
ಡಾ. ಶಿವಲಿಂಗಪ್ಪ ಆಯ್. ಭಂಡಾರಿ
ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ
ಜಿ.ಪಿ.ಪೋರವಾಲ ಕಲಾ, ವಾಣಿಜ್ಯ ಹಾಗೂ ವ್ಹಿ.ವ್ಹಿ.ಸಾಲಿಮಠ ವಿಜ್ಞಾನ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಾಗೂ ಭಾಸ್ಕರಾಚಾರ್ಯ– II ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರ, ಸಿಂದಗಿ, ಜಿಲ್ಲೆ: ವಿಜಯಪುರ
Ph : 08488-221244, e-mail:gppprincipal@gmail.com
website : www.gppprincipalsindagi.in

ಪ್ರಕಾಶಕರು :

ಜಿ.ಪಿ.ಪೋರವಾಲ ಕಲಾ, ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ವ್ಹಿ.ವ್ಹಿ.ಸಾಲಿಮಠ ವಿಜ್ಞಾನ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಾಗೂ ಭಾಸ್ಕರಾಚಾರ್ಯ– II ಸ್ನಾತಕೊತ್ತರ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರ, ಸಿಂದಗಿ

ಪ್ರಥಮ ಮುದ್ರಣ	:	೨೦೧೭ ಅಕ್ಟೋಬರ್
ISBN No	:	978-81-924636-1-2
ಪುಟಗಳು	:	xvi+೧೪೦=೧೫೬
ಬೆಲೆ	:	ರೂ. ೧೩೦೦೦
ಪ್ರತಿಗಳು	:	೫೦೦
ಕಾಗದ ಗುಣಮಟ್ಟ	:	೭೦ ಜಿ.ಎಸ್.ಎಮ್. ಮ್ಯಾಪ್ಲಿಥೊ
ಮುಖಪುಟ ವಿನ್ಯಾಸ	:	ಸಿಂಚನಾ ಗ್ರಾಫಿಕ್ಸ್
ಮುದ್ರಕರು	:	ಪ್ರಿಂಟ್‌ಪಾಯಿಂಟ್, ಬೆಂಗಳೂರು-೪೦ ಮೊ : 97390 67359

ಡಾ. ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯ್ಯನವರ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಕ್ರೋಶ

ಡಾ. ಎಸ್.ಬಿ. ರಾಠೋಡ

ಸಾಹಿತ್ಯದ ಹಲವು ಮಜಲುಗಳನ್ನು ದಾಟಿ ಬಂದಂತಹ ಸಾಹಿತ್ಯವೇ ದಲಿತ ಬಂಡಾಯ ಸಾಹಿತ್ಯ. ಇದನ್ನು ನವ್ಯನವ್ಯೋತ್ತರ ಸಾಹಿತ್ಯವೆಂತಲೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಠಿಯಾದ ಕಾವ್ಯಗಳು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಕಾವ್ಯಗಳಿಂದ ಪ್ರೇರಣೆ ಪಡೆದುಕೊಂಡರೂ ಕವಿಗಳ ಮನೋಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಕಾವ್ಯ ಅಂತಃಸತ್ವ ಕನ್ನಡತನವನ್ನು ಮರೆತ್ತಿಲ್ಲ. ದಲಿತ ಬಂಡಾಯ ಘಟ್ಟದ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಕವಿತೆ, ಹಾಡು, ಪದ್ಯ, ಗದ್ಯ ಮುಕ್ತಕ, ಮಿನಿಕವಿತೆ, ಹನಿಗವಿತೆ ಹೀಗೆ ಆಡು ಮಾತಿಗೆ ಅನುಭವದ ತೀವ್ರತೆಯನ್ನು ತೊಡಿಸಿ, ಆಕ್ರೋಶದ ಧ್ವನಿಯೊಂದಿಗೆ ಕಾವ್ಯ ರಚನೆ ಮಾಡಿದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.

ದಲಿತ ಬಂಡಾಯ ಸಾಹಿತ್ಯವು ವರ್ಗವ್ಯವಸ್ಥೆ, ವರ್ಣವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿನ ಅಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವ ಕೆಳವರ್ಗದವರ ಆಕ್ರೋಶದ ಗಟ್ಟಿಧ್ವನಿಯಾಗಿ ಮಾರ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಕೊಳಗೇರಿಗಳಿಂದ ಹುಟ್ಟಿಬಂದ ಕವಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ದಲಿತ ಬಂಡಾಯ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಹೊಲಿಯುವವರು, ಸೈಜುಗಲ್ಲು ಹೊತ್ತವರು, ಬುಟ್ಟಿ ಹೆಣೆದು ಬದುಕಿದವರು, ಗೌಡರ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಜೀತದಾಳುಗಳಾಗಿ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುವವರು, ಗುಡಿಸಲುಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವವರು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಕವಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಸಮಾನತೆಯ ವಿರುದ್ಧದ ಸಿಟ್ಟು, ಆಕ್ರೋಶ ರೊಚ್ಚು, ಸ್ವಾಭಿಮಾನ ಇದೆಯೇ ಹೊರತು ದ್ವೇಷವಿಲ್ಲ. ಈ ಕವಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಟ್ಟು, ಆಕ್ರೋಶದಷ್ಟೇ ಇಲ್ಲಿ ಸೌಂದರ್ಯಪ್ರಜ್ಞೆಯೂ ಇದೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸೌಂದರ್ಯ ನೋಡುವುದರಲ್ಲಿ ವಾಸ್ತವದ ದೃಷ್ಠಿಕೋನ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿದೆ. ಇವರ ಸೌಂದರ್ಯ ಹೊರನೋಟದ ಸೌಂದರ್ಯವಲ್ಲ, ಮಾನವೀಯತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಅಂತರಂಗದ್ದು.

ಪರಿವಿಡಿ

ಆಶೀರ್ವಚನ vii

ಪ್ರಕಾಶಕರ ಮಾತು ix

ಸಂಪಾದಕರ ಮಾತುಗಳು xi

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ೧

ಆಶಯ ನುಡಿ ೮

ಅಧ್ಯಕ್ಷೀಯ ಭಾಷಣ ೧೩

ಪ್ರಬಂಧಗಳು

ಡಾ. ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯ್ಯನವರ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಕ್ರೋಶ
ಡಾ. ಎಸ್.ಬಿ. ರಾಠೋಡ ೨೩

ಡಾ. ಎಲ್.ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರ 'ಅವ್ವನ ಕವಿತೆ' ಕೃತಿಯ ಒಳನೋಟಗಳು
ಡಾ. ಹನುಮಂತಪ್ಪ ಸಂಜೀವಣ್ಣನವರ ೩೧

ಸತ್ಯಾನಂದ ಪಾತ್ರೋಟರ ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ನವಿರಾಗಿ ಚಿಮ್ಮುವ ತಣ್ಣನೆಯ ಆಕ್ರೋಶ
ಡಾ. ತಿಪ್ಪೇಸ್ವಾಮಿ ಡಿ.ಎಸ್ ೪೧

ಬರಗೂರು ರಾಮಚಂದ್ರಪ್ಪನವರ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಂಡಾಯ ಪ್ರಜ್ಞೆಯ ವಿಷಾದದ ಧ್ವನಿ
ಡಾ.ಶಿವಲಿಂಗಪ್ಪ ಆಯ್. ಭಂಡಾರಿ ೫೨

ಸಂಘಟನೆಯ ಹರಿಕಾರ ಚೆನ್ನಣ್ಣ ವಾಲಿಕಾರ
ಡಾ. ವೆಂಕಟೇಶ ಎಚ್. ೫೭

ಪ್ರಸಾರಾಂಗ
ರಾಣಿ ಚನ್ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ
ವಿದ್ಯಾಸಂಗಮ, ಬೆಳಗಾವಿ

ಓರಿಯಂಟ್ ಬ್ಲ್ಯಾಕ್‌ಸ್ವಾನ್

ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೌಮುದಿ-೩

ಕನ್ನಡ ಆವಶ್ಯಕ ಪಠ್ಯ
ಮೂರನೆಯ ಸೆಮಿಸ್ಟರ್
ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ

ಸಂಪಾದಕರು
ಪ್ರೊ. ಬಿ.ಬಿ. ಡೆಂಗನವರ
ಡಾ. ಎಸ್. ಬಿ. ರಾಠೋಡ
ಡಾ. ಎಸ್. ಆಯ್. ಭಂಡಾರಿ

ರಾಣಿ ಚನ್ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ
ವಿದ್ಯಾಸಂಗಮ, ಬೆಳಗಾವಿ

ಕನ್ನಡ ಆವಶ್ಯಕ ಪದವಿ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳು

೧. ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಗಮ-೧ ಬಿ.ಎ., ಬಿ.ಎಸ್.ಡಬ್ಲ್ಯೂ ಹಾಗೂ ಸಿ.ಸಿ.ಜೆ (ಬಿ.ಎ.)
೨. ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಗಮ-೨ ಬಿ.ಎ., ಬಿ.ಎಸ್.ಡಬ್ಲ್ಯೂ ಹಾಗೂ ಸಿ.ಸಿ.ಜೆ (ಬಿ.ಎ.)
೩. ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಗಮ-೩ ಬಿ.ಎ., ಬಿ.ಎಸ್.ಡಬ್ಲ್ಯೂ ಹಾಗೂ ಸಿ.ಸಿ.ಜೆ (ಬಿ.ಎ.)
೪. ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಗಮ-೪ ಬಿ.ಎ., ಬಿ.ಎಸ್.ಡಬ್ಲ್ಯೂ ಹಾಗೂ ಸಿ.ಸಿ.ಜೆ (ಬಿ.ಎ.)
೫. ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಗಮ-೫ ಬಿ.ಎ., ಬಿ.ಎಸ್.ಡಬ್ಲ್ಯೂ ಹಾಗೂ ಸಿ.ಸಿ.ಜೆ (ಬಿ.ಎ.)
೬. ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಗಮ-೬ ಬಿ.ಎ., ಬಿ.ಎಸ್.ಡಬ್ಲ್ಯೂ ಹಾಗೂ ಸಿ.ಸಿ.ಜೆ (ಬಿ.ಎ.)

೧. ಸಾಹಿತ್ಯ ಸ್ಪಂದನ-೧ ಬಿ.ಕಾಂ
೨. ಸಾಹಿತ್ಯ ಸ್ಪಂದನ-೨ ಬಿ.ಕಾಂ
೩. ಸಾಹಿತ್ಯ ಸ್ಪಂದನ-೩ ಬಿ.ಕಾಂ
೪. ಸಾಹಿತ್ಯ ಸ್ಪಂದನ-೪ ಬಿ.ಕಾಂ

೧. ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೌಮುದಿ-೧ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ
೨. ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೌಮುದಿ-೨ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ
೩. ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೌಮುದಿ-೩ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ
೪. ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೌಮುದಿ-೪ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ

೧. ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಿಂಚನ – ೧ ಬಿ.ಸಿ.ಎ., ಬಿ.ಬಿ.ಎ., ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ., (ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಸೈನ್ಸ್)
೨. ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಿಂಚನ – ೨ ಬಿ.ಸಿ.ಎ., ಬಿ.ಬಿ.ಎ., ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ., (ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಸೈನ್ಸ್)
೩. ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಿಂಚನ – ೩ ಬಿ.ಸಿ.ಎ., ಬಿ.ಬಿ.ಎ., ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ., (ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಸೈನ್ಸ್)
೪. ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಿಂಚನ – ೪ ಬಿ.ಸಿ.ಎ., ಬಿ.ಬಿ.ಎ., ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ., (ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಸೈನ್ಸ್)

₹ 70.00

www.orientblackswan.com

OBBN 978 0 20106 201 4

9780201062014

ಓರಿಯಂಟ್ ಬ್ಲ್ಯಾಕ್‌ಸ್ವಾನ್

ಪ್ರಸಾರಾಂಗ
ರಾಣಿ ಚನ್ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ
ವಿದ್ಯಾಸಂಗಮ, ಬೆಳಗಾವಿ